

■ 5. ábra. A kísérleti darabok használat előtt (alsó sor) és használat után (felső sor)

6. Összefoglalás

Jelen cikkünkben a Debreceni Egyetem Műszaki Karának Gépészmérnöki Tanszékén folytatott kutatómunka előkísérletét végeztük el. Megterveztük a lúdtalpkapa szabadalakító kovácsolási technológiáját és mintadarabokat hoztunk létre kísérleti célból. A lúdtalpkapa-

nálva a kutatómunkát folytatjuk és a lúdtalpkapák élein meleg fém-porszórással kemény kopásálló réteget hozunk létre. Az így elkészített mintadarabok szintén mezőgazdasági használatba kerülnek, továbbá fémtani vizsgálatokat is végzünk rajtuk, ennek eredményeit a BKL Kohászatban megjelenő újabb cikk keretében kívánjuk

pákat különböző-féleképpen hőkezeljük, majd az élettartam és hőkezelés közötti összefüggés vizsgálata céljából kiadtuk használatra, amelynek során valós körülmények között talaj-előkészítési munkálatokat végeztek. Jelen kísérletünk eredményeit felhasználva

bemutatni. Mivel Magyarországnak rendkívül jó termőtalaja van, a mezőgazdaság meghatározó szerepet tölt be az ország gazdasági életében, ezért a termelékenység növelésére irányuló kutatásoknak – mint amilyen a miénk is – igen nagy a jelentősége.

Felhasznált irodalom

- [1] Dr. Kiss Ervin: Képlékeny alakítás, Tankönyvkiadó, Budapest, 1991.
- [2] Forging Design Handbook. American Society for Metals, Ohio, 1972.
- [3] Dr. Szabó László: Szabadalakító kovácsolás, Miskolc, 2001.
- [4] Aschenbrenner József: Fémötvözetek tulajdonságainak megváltoztatása hőkezeléssel, Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet, Budapest, 2008.
- [5] <http://static.mascus.com/image/product/large/ff06fb96/other-caldiz-sorkozmuvelo-kult,409ac3f8.jpg>

VIII. Ózdi ipari örökségvédelmi konferencia

Az Ózdi Ipari Örökségvédők Baráti Köre kezdeményezésére idén már nyolcadik alkalommal rendezték meg június 3-án az örökségvédelmi konferenciát, ezúttal a „Hét völgy fesztivál” városi rendezvénysorozat részeként. Örvendetes, hogy az eseményt – melyről az Ózdi Városi Televízió is beszámolt – ezúttal is támogatta a helyi Önkormányzat, az Ózdi Acélművek Kft., a SPAL Kft., az Ózdi Művelődési Intézmények és az Ózdi Nyugdíjas Klub is.

Az egész napos rendezvény a Rombauer Tivadar téren vette kezdetét, az egykori gyári duda elektronikusán rögzített hangjával. Itt dr. Grega Oszkár, a Miskolci Egyetem címzetes egyetemi tanára tartott megemlékező beszédet. A gyáralapító emléktáblájánál a résztvevő szervezetek képviselői koszorút helyeztek el.

A gazdag program az Olvasóban folytatódott. A kohász himnusz elhangzása után Benyhe László nyugalmazott gépészmérnök, az Ipari Örökségvédők Baráti Körének egyik alapító tagja köszöntötte a 97 regisztrált résztvevőt. Közöttük az Ózdi környéki-

eken kívül Miskolcra, Budapestra és Dunaujvárosból érkezett vendégek is voltak. A regisztrációnál a megjelentek az elmúlt két évi, VI-VII. konferencia eseményeit összefoglaló kiadványt is átvehették.

A köszöntés után Janiczak Dávid, Ózdi Város polgármestere tartott üdvözlő beszédet, melyben méltatta őseink munkáját, illetve azt a kezdeményezést, amely évekkel ezelőtt az ipari múlt és a vasgyártás ránk maradt tárgyi, szellemi értékeinek és emlékeinek megőrzését tűzte ki célul.

Az első szakmai előadásban dr. Marcisz Gáborné, a Finomhengermű Munkás Kft. egykori ügyvezetője az 1914–15-ben épült finomhengermű történetéből elevenített fel érdekes epizódokat. Kiemelte a hengermű különleges és egyedinek számító termékeit, melyek gyártása jellemzően a Munkás Kft. működésének éveire, az ezredforduló időszakára tehető. Előadása végén szólt a világ vaskohászatának mai jellegzetességeiről, kitérve a hazai vaskohászat helyére és szerepére.

Bárdos István nyugalmazott kohó-

mérnök az Ózdi környéki korai vasművesség emlékeit és fontosabb eseményeit ismertette a XI. századtól kezdve az 1845-ben történt gyáralapításig. Egyes kutatások szerint az Ózdi környéki vasművesség korai időszakára utalhat a település ma is létező Vasvár nevű városrésze is, melyet már a XVIII. századi dokumentumok is említettek.

Ezt követően Farkas Péter Barnabás múzeumvezető, valamint Csák Rita kohómérnök és múzeumpedagógus a helyi muzeális gyűjtemény bányászattörténeti gyarapodásának darabjait mutatta be a résztvevőknek. A gyűjtemény új elemei a mai Ózdi egyik településrésze, Bánszállás szénbányájában tevékenykedő Csák család bányamérnökeinek hagyatékából származnak.

Végezetül Kunhalmi Gábor, a Szlovák Vaskultúra Egyesület elnökének írásban megküldött előadásából a fényképekhez kapcsolódó magyarázó részleteket mutattunk be, hogy legalább ennyiben képet kapjanak az érdeklődő résztvevők a Felvidék vaskultúra útjának ipari örökséget jelentő

■ A felújított létesítmények: a parkolóban egy acélműi kémény megmaradt alapja, mögötte az egykori erőmű és a fűvógépház épülete

■ A múzeum udvarán kiállított gőzmozdony mellett Farkas Péter Barnabás tájékoztatását hallgatják a résztvevők

emlékeiről, illetve azok megőrzésével kapcsolatos, kívánatos tennivalókról.

A délelőtti program befejező részeként a konferencia résztvevői egy 1953-ban, a Magyar Filmhíradó által készített dokumentumfilmet tekintettek meg, mely az akkori Ózdi Kohászati Üzemek nagyolvasztó- és acélművét mutatja be, egy acéladag gyártását nyomon követve.

A konferenciát hagyományosan a bányász himnusszal zártuk.

A rendezvény délután a közelmúltban EU-s pályázati forrásokból példászerűen felújított – a nagyközönség számára azonban még át nem adott – létesítmények megtekintésével folytatódott, Farkas Péter Barnabás kalauzolásával. A Gyár út mentén lévő múzeum – az egykori gyári iskola –

épületének teljes rekonstrukciójával egy rendkívül gazdag ipartörténeti létesítmény áll majd az érdeklődők rendelkezésére. Az épület udvari részén ipari skanzen alakítottak ki, amelynek nagyobbik része a volt erőmű és kohói fűvógépház közötti parkosított területen található. A skanzenben elhelyezett „gépszobrok” – pl. Kerpely-generátor, hengerállványok, forgácsoló gépek – a vasgyár egykori berendezései voltak.

Az ipari műemléknek nyilvánított, egykori erőmű és fűvógépház épületei a teljes körű felújítás után új, kulturális célú funkciót kapnak. Az erőmű épülete ad helyet a különböző rendezvények lebonyolítására is alkalmas multifunkciós módszertani központnak, melyet „Digitális erőműnek”, illet-

ve „Kulturális GPS-nek is” neveznek. A fűvógépház épületéből filmtörténeti élményparkot alakítanak ki, ahol a visegrádi négyek digitalizált filmjeit tárolják a jövőben. Az idelátogató érdeklődőket remélhetően vonzó új létesítményekben egyébként mintegy hetven képzett munkaerő foglalkoztatását tervezik.

Az egész napos rendezvény az új ismeretek megszerzésén, valamint a létesítmények megismerésén túl kiváló alkalmat nyújtott a már korábban is kialakult szakmai, baráti, kollegiális kapcsolatok ápolására is.

Benyhe László

A fényképeket Dobosy László fotóművész, a Baráti Kör tagja készítette.

Az acélok szabványosítása 2015-ben

Az acélok, acéltermékek szabványosításával az MSZT/MB 402 „Acélok” szabványosító bizottság foglalkozik. Ezen a szabványosítási szakterületen fedezet hiányában 2011 óta nem volt lehetőség magyar nyelvű szabványok kiadására, pedig az elmúlt évben angol nyelven közzétett nemzeti szabványok között is vannak a magyar ipar számára fontos szabványok, pl. a korrózióálló acélokra vagy az acélok jelölési rendszerére vonatkozó szabvány (1. táblázat).

Nagy érdeklődéssel várják a tervezők és a kivitelezők is a melegen hengerelt szerkezeti acélok műszaki szállítási feltételeire vonatkozó EN

10025 szabványsorozat korszerűsített kiadását, amely még nem jelent meg. A késelem elsődleges oka az, hogy a szabványsorozat 2011-ben elfogadott tervezeteit összhangba kellett hozni az építési termékekre hatályos 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelettel. A szabványok kidolgozásáért felelős ECISS/TC 103 műszaki bizottság a tervezeteket átdolgozta, azonban a ZA mellékletekkel kapcsolatban, melyek célja a szabványok és a 305/2011/EU rendelet vonatkozó követelményei közötti összefüggés megadása, további egyeztetések voltak szükségessé.

A ZA melléklet jelenleg érvényes változata szerint a melegen hengerelt szerkezeti acélok teljesítményállandóságának értékelésére és ellenőrzésére (AVCP) a 2+ jelű rendszert kell majd alkalmazni, amely alapján teljesítményállandósági nyilatkozatokat kell kiállítani az építési szerkezetekbe szánt, melegen hengerelt szerkezeti acéltermékekre. A ZA melléklet tartalmazza a gyártó és a bejelentett szervezet 2+ rendszer szerinti feladatait.

Mivel az EN 10025 szabványsorozat végső szavazását most készítik elő, a megjelenés idejét még nem lehet tudni, de akár már 2016-ban is megjelenhet az új kiadás.